

1. UVOD

Savremena špedicija teži da pruža kompletnu i kvalitetnu logističku uslugu sa ciljem da otpremi i isporuči robu po najpovoljnijim uslovima za korisnika po pitanju kvaliteta i cijene usluge, i da zadovolji potrebe i zahtjeve i očekivanja korisnika. Time špedicija postaje savremeni logistički servis i jedna od najvažnijih karika u logističkom lancu, koja integriše, koordiniše i povezuje sve učesnike sistema.

Logistika je prisutna u svim privrednim aktivnostima pri čemu se logističke aktivnosti usmjeravaju na organizaciju, planiranje, kontrolu i realizaciju robnih tokova od mjesta nastanka do mjesta prodaje, preko proizvodnje i distribucije, do krajnjeg korisnika sa ciljem zadovoljenja zahtjeva tržišta uz minimalne troškove i minimalne investicije. Dakle, logistika uključuje sve sisteme i procese koji omogućavaju kretanje materijalnih i nematerijalnih tokova, a samim tim su logistički procesi i sistemi logističkih usluga predmet stalnog usavršavanja jer je sve veća potreba za različitim logističkim servisima.

Istraživanje mogućnosti špedicije kao savremenog logističkog servisa ima za cilj analizu logističkih usluga i aktivnosti pri čemu je posebna pažnja usmjerena na analizu stanja u BiH kada je u pitanju ova oblast.

Predmet istraživanja je analiza karakteristika i uslova razvoja logističkih usluga, sa posebnim osvrtom na transformaciju od klasičnog špediterskog poslovanja do logističkog servisa. Cilj istraživanja je utvrđivanje značajki logističkih usluga, njihovo korištenje i važnost u logističkom lancu i sagledavanje potreba za tim uslugama kao i njihov razvoj u bližoj i daljoj budućnosti s obzirom na specifične potrebe potražnje.

Sve jača konkurencija pred savremena preduzeća postavlja zahtjev sve bržeg reagovanja na promjene i stalno podiže stepen zahtjeva tako da se kroz mogućnost outsourcinga pojedinih logističkih usluga otvorila mogućnost da se špediteri, kao savremeni logistički operateri, aktivno uključe u sve logističke procese i saraduju sa svim karikama logističkih lanaca, od sirovinske baze do potrošača.

Transformacija špeditera u logističke operatere postaje neophodna i špediteri se moraju aktivno uključiti u sve logističke procese i saradivati sa svim karikama logističkih lanaca. Špediter se javlja u ulozi kreatora, organizatora i koordinatora logističkih aktivnosti koje nadvladavaju granice pojedinog poduzeća te uključuju sve subjekte koji učestvuju i pridonose stvaranju vrijednosti proizvoda.

Prerastanjem klasičnih špeditera u logističke špeditere ili logističke operatere, oni postaju subjekti koji svojim znanjima i vještinama mogu značajno uticati na postizanje i

održavanje konkurentske prednosti svojih klijenata koji sve svoje raspoložive resurse usmjeravaju na osnovnu djelatnost dok sve širi dijapazon poslova usmjeravaju prema logističkim partnerima.